

**Neuvoston päätelmät datateknologioista
”paremman sääntelyn” kehittämiseksi**

(2021/C 241/04)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,

1. ON TIETOINEN siitä, että elpyminen covid-19-pandemian vaikutuksista on EU:lle taloudellinen ja yhteiskunnallinen haaste, ja TOISTAA, että tähän haasteeseen vastaamiseksi EU:n sääntelykehiksen on oltava mahdollisimman kilpailukykyinen, vaikuttava, tehokas, johdonmukainen, ennakoitavissa oleva, innovointia suosiva, tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava, kestävä ja sopeutumiskykyinen ⁽¹⁾;
2. TOTEAA, että paremman sääntelyn on oltava asialistan kärjessä ja että sillä on oltava globaali ja kattava rooli, jotta sillä voitaisiin edistää muun muassa kasvua, kilpailukykyä, yhteiskunnallista hyvinvointia sekä unionin vihreää ja digitaalista siirtymää sekä sisämarkkinoiden asianmukaista toimintaa;
3. TOISTAA, että parempi sääntely on olennaisen tärkeä osa kestävää ja osallistavaa talouskasvua, sillä se parantaa kilpailukykyä ja edistää innovointia, edesauttaa digitalisaatiota ja luo työpaikkoja sekä lisää avoimuutta ja varmistaa laajan yleisön tuen EU:n lainsäädännölle; VIITTAA tässä yhteydessä joulukuussa 2014 ⁽²⁾, toukokuussa 2016 ⁽³⁾, marraskuussa 2018 ⁽⁴⁾, marraskuussa 2019 ⁽⁵⁾ ja helmikuussa ja marraskuussa 2020 ⁽⁶⁾ annettuihin neuvoston päätelmiin; MUISTUTTAA Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisestä vastuusta korkealaatuisen unionin lainsäädännön tuottamisessa, kuten nämä kolme toimielintä ovat toimielinten sopimuksessa paremmasta lainsäädännöstä ⁽⁷⁾ sopineet;
4. ON TIETOINEN siitä, että EU ja sen jäsenvaltiot kohtaavat jatkuvia ja usein mullistavia ympäristöllisiä, teknologisia ja yhteiskunnallisia muutoksia, joihin EU:n lainsäädännön sekä tukimenettelyjen on mukauduttava, ja niiden on myös oltava valmiita uusia haasteita varten;
5. KOROSTAA, että datateknologiat voivat auttaa toteuttamaan vaikuttavampia, tehokkaampia, nopeampia ja perusteellisempia vaikutustenarviointeja, arviointeja sekä ennakoiteja, mikä tukee laadukasta, mukautuvaa ja helpommin toteutettavaa lainsäädäntöä;
6. PANEE MERKILLE huhtikuussa 2019 annetun komission tiedonannon ”Parempaa sääntelyä: tilannearvio ja sitoumuksessa pysyminen” ⁽⁸⁾, jossa todetaan: ”Paremman sääntelyn välineitä käytetään alati muuttuvassa maailmassa, jossa syntyy jatkuvasti uusia haasteita ja painopistealoja. (...) Tässä yhä monimutkaisemmassa maailmassa on entistä tärkeämpää ymmärtää monialaisia vaikutuksia ja havaita synergiamahdollisuudet, jotta voidaan kehittää ja panna täytäntöön asianmukaisia poliittisia ratkaisuja kaikissa vaiheissa arvioinnista täytäntöönpanoon.” ⁽⁹⁾; lisäksi PANEE MERKILLE huhtikuussa 2018 annetun komission tiedonannon ”Tekoäly Euroopassa” ⁽¹⁰⁾, helmikuussa 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan datastrategia” ⁽¹¹⁾, helmikuussa 2020 päivätyn valkoisen kirjan tekoälystä ⁽¹²⁾, kesäkuussa 2020 annetut neuvoston päätelmät ”Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentaminen” ⁽¹³⁾ sekä huhtikuussa 2021 annetun ehdotuksen asetukseksi tekoälyä koskevien sääntöjen yhteensovittamisesta (tekoälyä koskeva säädös) ⁽¹⁴⁾;

⁽¹⁾ 13026/20.

⁽²⁾ 16000/14.

⁽³⁾ 9580/16.

⁽⁴⁾ 14137/18.

⁽⁵⁾ 14656/19.

⁽⁶⁾ 6232/20 ja 13026/20.

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (johdanto-osan 2 kappale).

⁽⁸⁾ 8648/19 + ADD 1.

⁽⁹⁾ Sivu 4, ensimmäinen kappale.

⁽¹⁰⁾ 8507/18 + ADD 1.

⁽¹¹⁾ 6250/20.

⁽¹²⁾ 6266/20.

⁽¹³⁾ 8711/20.

⁽¹⁴⁾ ST 8115/21 + ADD 1–5

Tulevaisuudenkestävä ja joustava lainsäädäntö

7. TUKEE komission jatkuvaa sitoutumista vaikuttavaan, tehokkaaseen, tulevaisuudenkestävään ja teknologianeutraaliin, paremman sääntelyn periaatteiden mukaiseen lainsäädäntöön, jonka tavoitteena on tukea EU:n talouden kilpailu- ja palautumiskykyä, yhteiskunnallista hyvinvointia ja sisämarkkinoiden toimintaa, vahvistaa EU:n asemaa vihreän ja digitaalisen siirtymän johtavana toimijana ja kunnioittaa Euroopan unionin arvoja sekä tulevien sukupolvien valmiuksia kehittyä;
8. KEHOTTA komissiota tehostamaan pyrkimyksiään ottaa suuri yleisö ja sidosryhmät, erityisesti mikroyritykset sekä pienet ja keskisuuret yritykset ”pienet ensin” -periaatetta soveltaen mukaan päätöksentekoprosessiin, jotta EU-lainsäädäntö on selkeää, siitä on odotettua hyötyä eikä se aiheuta tarpeettomia rasitteita, mutta on myös tulevaisuudenkestävää ja innovointimyönteistä; TOTEAA, että digitaaliset välineet voivat olla avuksi sidosryhmien panosten keräämisessä ja analysoinnissa;

Näyttöön perustuva päätöksenteko

9. KOROSTAA, että vankka, näyttöön perustuva päätöksentekoprosessi on keskeinen vaatimus, kun pyritään ennakoimaan uusien teknologioiden riskejä sekä reagoimaan ilmastonmuutokseen;
10. PANEE MERKILLE tarpeen luotettavalle ja laadukkaalle tietoaaineistolle, jota komissio kerää toistuvasti jäsenvaltioiden avulla EU-tason vaikutustenarviointien, arviointien ja ennakoitien toteuttamiseksi; PYYTÄÄ komissiota parantamaan valmiuksiaan päivittää säännöllisesti vakaan ja näyttöön perustuvan päätöksentekoprosessin edellyttämää, olemassa olevaa tietoaaineistoa sekä maksimoimaan sen avoimuuden ja (uudelleen)käytön;

Datateknologiat tukevat parempaa sääntelyä

11. PYYTÄÄ komissiota ja jäsenvaltioita käyttämään datateknologioita lainsäädäntöprosessin tukena, erityisesti vaikutustenarviointien, täytäntöönpanon ja noudattamisen valvonnan laadullisissa ja määrällisissä näkökohdissa. Ne auttavat tunnistamaan mahdollisuuksia vähentää rasitteita uudessa ja voimassa olevassa EU-lainsäädännössä sekä tukevat teknologianeutraalimman, kohdennetumman, tulevaisuudenkestävämmän ja laadukkaamman lainsäädännön laatimista;
12. TOTEAA, että datateknologiat voivat auttaa parantamaan riskinarviointia ⁽¹⁵⁾ sekä lisätä sääntelyn herkkyyttä reagoida nopeasti muuttuvaan maailmaan ja saada sääntelyn vastaamaan paremmin kansalaisten, viranomaisten ja yritysten tarpeita, käsityksiä ja odotuksia;
13. KEHOTTA komissiota ja jäsenvaltioita noudattamaan EU:n arvoihin ja perusoikeuksiin pohjautuvaa ihmiskeskeistä toimintamallia tekoälyn kaltaisia datateknologioita käyttäessään, jotta voidaan mahdollisimman pitkälle taata laadukkaiden tietolähteiden ja menetelmien käyttö, määritellä ja panna täytäntöön eettiset normit peruseriaatteita kunnioittaen sekä varmistaa kansalaisten turvallisuus ja vastata heidän perusteltuihin odotuksiinsa; samoin kuin hallita tietosuojan, yksityisyyden ja koskemattomuuteen liittyviä riskejä syrjimättömyyden ja ihmisarvon varmistamiseksi;
14. KOROSTAA EU:n, kansallisen ja alueellisen tason yhteistyön tärkeyttä sovellettaessa datateknologioita EU:n toimintapoliittisen syklin parantamiseksi täytäntöönpanovaihe mukaan lukien, koska se edistää Euroopan unionin pyrkimyksiä saavuttaa maailmanlaajuinen johtoasema datavetoisessa taloudessa;
15. KEHOTTA luomaan yhteiset eurooppalaiset data-avaruuDET helmikuussa 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan datastrategia” ⁽¹⁶⁾ mukaisesti. Niiden tulisi olla yksinkertaisia ja rakentua yhteentoimivien välineiden varaan nopean ja tehokkaan käyttöönoton varmistamiseksi, ja niiden ansiosta jäsenvaltioiden olisi voitava, jos se on mahdollista ja asianmukaista, yhdistää ja jakaa tietoja parempien sääntelyvälineiden käytön tehostamiseksi samalla kun varmistetaan vankka turvallisuus ja tietosuoja EU:n lainsäädännön mukaisesti;

⁽¹⁵⁾ Paremman sääntelyn välineistö, väline 15.

⁽¹⁶⁾ 6250/20.

16. KOROSTAA, että julkisen sektorin tietojen tulisi olla, aina kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, yleisesti saatavilla, jotta voidaan edistää avoimuutta ja tietojen uudelleenkäyttöä avointa dataa koskevan direktiivin ⁽¹⁷⁾ ja yleisen tietosuojasetuksen ⁽¹⁸⁾ mukaisesti, erityisesti vaikutustenarviointien, arviointien ja ennakoinnin parantamiseksi EU:n tasolla;
17. KEHOTTAÄ yhteisiin ponnisteluihin, joilla lisätään Euroopan selviytymiskykyä ja saadaan aikaan parempia toimintapolitiikkoja sekä tulevaisuudenkestävämpi, innovointimyonteisempi, ennakoitavampi, johdonmukaisempi ja tehokkaampi sääntelykehys, jonka avulla voidaan saavuttaa konkreettisia tuloksia erityisesti covid-19-kriisin jälkeisessä taloudellisessa ja yhteiskunnallisessa elpymisessä;
18. PYYTÄÄ komissiota lisäämään datateknologioiden käytön paremman sääntelyn välineistöön, jotta sillä voidaan tukea sääntelyn kaikkia vaiheita vaikutusarvioinneista sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaan REFIT-ohjelman toimiin;
19. KEHOTTAÄ komissiota ja jäsenvaltioita tarkastelemaan yhdessä EU:n tasolla, miten datateknologioiden käyttöä voitaisiin edistää datavetoisessa, oletusarvoisesti digitaalisessa ja laadukkaassa lainsäädännössä siten, että paremman sääntelyn yleiset puitteet otetaan asianmukaisesti huomioon.

⁽¹⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (EYVL L 172, 26.6.2019, s. 56).

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EYVL L 119, 4.5.2016, s. 1).